



การพัฒนารูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน A Development of SQ4R Model on Online Social Network to the Reading Culture Promotion

นฤมล เทพนवल*

Naruemon Thepnuan

รุจโรจน์ แก้วอุไร**

Rujroad Kaewurai

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 38 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน อยู่ในเกณฑ์เหมาะสม มี 4 องค์ประกอบ ประกอบด้วย (1) ที่มาของรูปแบบ (2) การจัดกระบวนการเรียนการสอน (3) การนำรูปแบบไปใช้ และ (4) ผลที่เกิดจากการใช้รูปแบบ 2) นิสิตมีวัฒนธรรมการอ่านหลังเรียนด้วยรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นิสิตมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: SQ4R/ เครือข่ายสังคมออนไลน์/ วัฒนธรรมการอ่าน

Abstract

The purpose of this research was: 1) construct and examining the quality of SQ4R Model on Online Social Network to the Reading Culture Promotion 2) to study the results of SQ4R Model on Online Social Network to the Reading Culture Promotion, and 3) to study the satisfaction of the students learning with of SQ4R Model on Online Social Network to the Reading Culture Promotion. The sample group consisted of 38 undergraduate students of Technology Education and Computer Education, the Faculty of Education, Naresuan University. The results were as follows: 1) A Development of SQ4R Model on Online Social Networks to the Reading Culture

* นิสิตปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

** อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร



Promotion composed four parts were presented as follows: (1) Orientation of the Model (2) The Process of Learning Model (3) Application and (4) Instructional and Nurturant Effects. 2) The students had posttest of Culture Reading through SQ4R Model on Online Social Networks to the Reading Culture Promotion was higher than pretest at the .05 level of significant. 3) The students were very satisfied with learning from SQ4R Model on Online Social Networks to the Reading Culture Promotion.

Keywords: SQ4R/ Online Social Network/ Reading Culture

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 (2546) หมวด 4 มาตรา 24 (3) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งการอ่านถือเป็นพื้นฐานสำคัญ ที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน แต่สถิติการอ่านของคนไทยในปัจจุบันยังน้อยมาก ส่วนใหญ่ใช้เวลาไปกับการเล่นคอมพิวเตอร์ และดูโทรทัศน์ สอดคล้องกับผลสำรวจของสำนักงานวิจัยเอแบคโพลล์ (2549) พบว่า เด็กไทยไม่อ่านหนังสือ แต่ชื่นชอบการคุยโทรศัพท์ การเล่นเกมอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลในการดึงดูดมากกว่าการอ่านหนังสือ และอิทธิพลของสื่อบนอินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทอย่างมากในการอ่าน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้ถูกวิธี และสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน กอปรกับกระแสความนิยมของเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Online Social Network) โดยเฉพาะ Facebook ที่เข้ามามีบทบาททางการอ่านเป็นอย่างมาก มีการนำมาใช้ในกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น แผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน (2553) เกิดขึ้นเพื่อเป็นพื้นที่กลางของการส่งผ่านข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการอ่าน เพื่อ

การสร้างเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมสุขภาวะร่วมกันในสังคมไทย เป็นต้น

จากความสำคัญของการอ่านและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการอ่าน จึงเป็นอย่างยิ่งต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนการอ่านให้ชนิดตั้งใจและสนใจในการอ่านมากขึ้น ตลอดจนสามารถตอบสนองความต้องการและเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ดังนั้นยุทธวิธีในการสอนอ่านที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจการอ่านได้ง่ายและรวดเร็ว คือ เทคนิควิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ของวอลเตอร์ พอค (Walter Pauk) ประกอบด้วย S-Survey, Q-Question, R-Read, R-Record, R-Recite, R-Reflect) ซึ่งเทคนิควิธีการสอนอ่านนี้พัฒนามาจากการสอนแบบเอสคิวทีอาร์ (SQ3R : Survey, Question, Read, Recite, Review) ของฟรานซิส (Francis P. Robinson, 1970) ที่กล่าวว่าสามารถช่วยให้ผู้เรียนเลือกสิ่งทีคาดว่าจะรู้จากเรื่องทีอ่าน และเข้าใจแนวคิดของเรื่องทีอ่านได้อย่างอย่างรวดเร็ว อีกทั้งช่วยสร้างนิสัยรักการอ่านทีดีและมีประสิทธิภาพ (ศศิธร ไชยเทศ, 2554)

จากคำกล่าวข้างต้นเห็นได้ว่า เทคนิคการสอนอ่านแบบ SQ4R ช่วยส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการอ่านได้ จนสามารถนำไปสู่การมีวัฒนธรรมการอ่าน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทีสำคัญ มาใช้ในการเพิ่มมูลค่าของการจัดการเรียนการสอน โดยการพัฒนาารูปแบบ SQ4R บนเครือข่าย



สังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านที่ถูกวิธี เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นกลไกขับเคลื่อนในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้เป็นรูปธรรม โดยมีเป้าหมายให้นักศึกษามีพฤติกรรมการอ่าน การเห็นความสำคัญของการอ่าน ความสนใจในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

1. ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ประกอบด้วย 1) แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ 2) แนวคิดเกี่ยวกับ SQ4R 3) แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ 4) แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
2. ยกร่างรูปแบบ โดยนำแนวคิดการนำเสนอรูปแบบของจอยซ์ (Joyce, 2009) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ที่มาของรูปแบบ 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 3) การนำไปใช้ และ 4) ผลที่ได้จากการใช้รูปแบบ จากนั้นนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นให้

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 คน ด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 คน และด้านบรรณารักษศาสตร์ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสม ผลปรากฏว่ารูปแบบมีความเหมาะสมมากค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.28 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. จัดทำเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนการสอน 2) แบบบันทึกหลังการสอน 3) แบบบันทึกกิจกรรม SQ4R 4) แบบประเมินวัฒนธรรมการอ่าน 5) แบบประเมินวัฒนธรรมการอ่านโดยผู้เรียน 6) แบบวัดวัฒนธรรมการอ่าน 7) แบบประเมินความพึงพอใจ จากนั้นนำเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 คน ประกอบด้วยหลักสูตรและการสอน 2 คน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 2 คน และด้านบรรณารักษศาสตร์ 2 คน ตรวจสอบความเหมาะสม ผลปรากฏว่าเครื่องมือมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยของค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ .80 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. จากนั้นนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองนำร่องกับนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีสื่อสาร การศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 58 คน ระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2555 เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ ผลการทดลองนำร่อง พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถนำมาจัดการเรียนการสอนได้และสามารถพัฒนาให้นักศึกษามีวัฒนธรรมการอ่านในระดับดีขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาผลการใช้รูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

1. กำหนดแบบการทดลอง

ใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) ที่มีกลุ่มทดลอง (X) หนึ่ง



กลุ่ม และสังเกตผลสองครั้งก่อน (O1) และหลัง (O2) (One Group Pretest-Posttest Design) (Cohen, Manion and Morrison, 2003)

2. วิธีดำเนินการทดลอง

2.1 การวางแผนก่อนการดำเนินการทดลอง

1) กำหนดกลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา เทคโนโลยีการถ่ายภาพ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 38 คน

2) การเตรียมความพร้อม ได้แก่ แผนการจัดการเรียนการสอน และเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบ เครื่องคอมพิวเตอร์ การเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ต และโปรแกรมที่เกี่ยวข้องโดยประสานกับงานกับอาจารย์ประจำวิชาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.2 ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบ

1) วัฒนธรรมการอ่านของนิสิตก่อนเรียนโดยให้นิสิตทำแบบวัดวัฒนธรรมการอ่านบน Facebook: <http://www.facebook.com/ReadingCulturePromotion>

2) ดำเนินการเรียนการสอนด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยใช้เวลาทดลอง 1 ภาคการศึกษา ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2555 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2556

3) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วย แบบบันทึกกิจกรรม SQ4R แบบประเมินวัฒนธรรมการอ่านโดยผู้เรียน แบบประเมินวัฒนธรรมการอ่านโดยผู้สอน ตลอดจนการสัมภาษณ์ การสนทนา การสังเกต ทั้งแบบกลุ่มและแบบรายกรณี ตลอดช่วงเวลาที่ทำการทดลอง เมื่อสิ้นสุดทดลอง ทำการวัดวัฒนธรรมการอ่านหลังเรียน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับก่อนเรียน

4) นำแบบวัดวัฒนธรรมการอ่านมาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับระดับวัฒนธรรมการอ่านก่อนและหลังเรียน ใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test dependent Sample-test

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

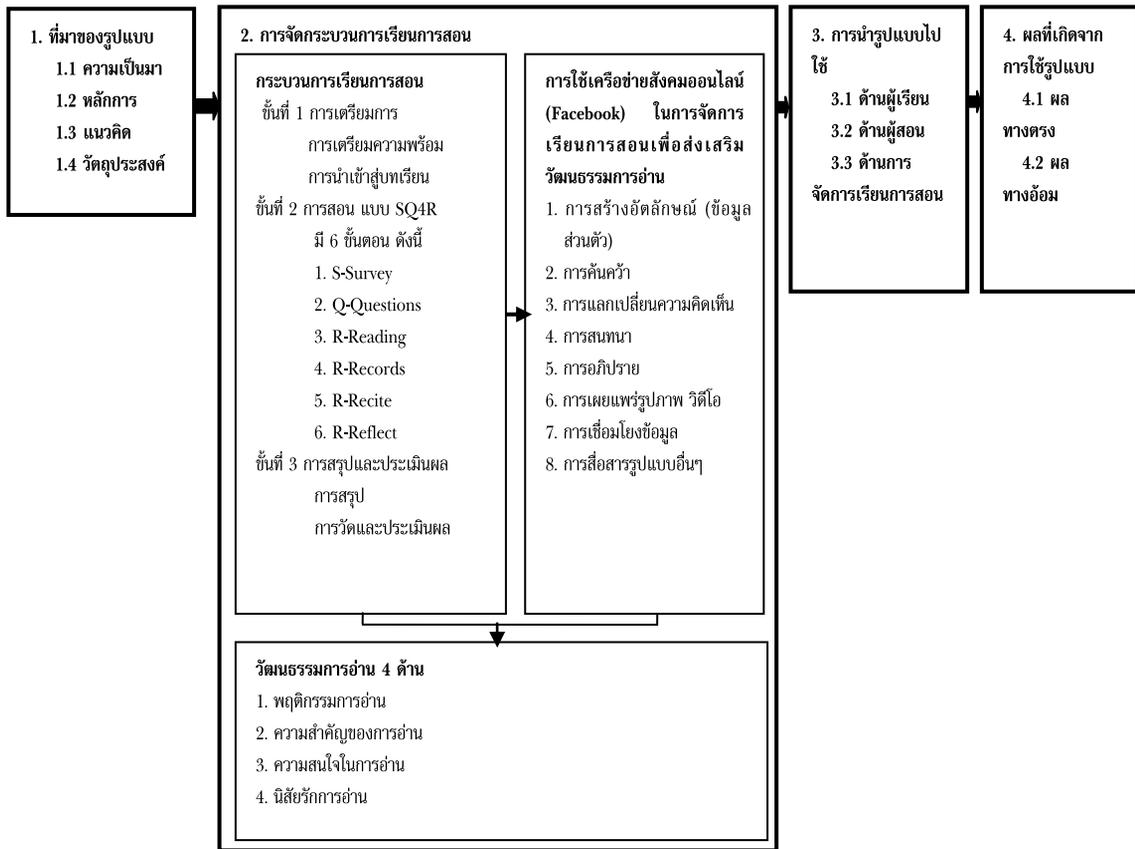
1. หลังจากการทดลองใช้รูปแบบนิสิตทำแบบประเมินความพึงพอใจบน Facebook : <http://www.facebook.com/ReadingCulturePromotion> และส่งเข้ากล่องข้อความของผู้สอน

2. เก็บรวบรวมแบบประเมินความพึงพอใจเพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน



ผลการวิจัย

1. รูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย 1) ที่มาของรูปแบบ 2) การจัดกระบวนการเรียนการสอน 3) การนำรูปแบบไปใช้ และ 4) ผลที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มี 4 องค์ประกอบ



แผนภาพขั้นตอนของรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

2. นิสิตมีวัฒนธรรมการอ่านหลังเรียนด้วย รูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อ ส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของวัฒนธรรม การอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อ ส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน



วัฒนธรรมการอ่าน	ก่อนเรียน		แปลความ	หลังเรียน		แปลความ	t	sig
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.			
ด้านพฤติกรรมการอ่าน	2.76	.25	ปานกลาง	3.90	.41	ดี	16.45	.000
ด้านความสำคัญของการอ่าน	2.75	.19	ปานกลาง	4.24	.35	ดี	24.91	.000
ด้านความสนใจในการอ่าน	2.86	.20	ปานกลาง	3.93	.37	ดี	16.75	.000
ด้านนิสัยรักการอ่าน	2.57	.25	ปานกลาง	4.00	.46	ดี	18.29	.000
รวม	2.73	.14	ปานกลาง	4.02	.32	ดี	26.87	.000

จากตาราง 1 พบว่า นิสิตมีวัฒนธรรมการอ่าน หลังเรียนด้วยรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน โดยภาพรวมสูงกว่าวัฒนธรรมการอ่านก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสามารถช่วยให้นิสิตมีวัฒนธรรมการอ่านเพิ่มขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

3. นิสิตมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลความ
ผู้สอน			
1. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.82	.61	มาก
2. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และเทคนิควิธีสอน	3.74	.64	มาก
3. สามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	3.76	.68	มาก
4. ให้ความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียน	3.68	.74	มาก
5. กระตุ้นให้นิสิตถามคำถามและร่วมแสดงความคิดเห็น	3.66	.71	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.47	.66	มาก



รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลความ
จุดประสงค์การเรียนรู้			
1. มีความชัดเจนและมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน	4.11	.69	มาก
2. มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ	4.00	.62	มาก
3. มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	4.13	.62	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล	3.74	.50	มาก
5. การใช้ภาษามีความเหมาะสมและเข้าใจง่าย	3.84	.68	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.96	.45	มาก
เนื้อหา			
1. ได้รับความรู้ใหม่จากเนื้อหาวิชา	4.21	.62	มาก
2. เนื้อหาวิชามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.13	.58	มาก
3. เนื้อหาวิชาทันสมัยและทันเหตุการณ์	3.92	.49	มาก
4. เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน	3.84	.50	มาก
5. เนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้	4.21	.62	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.06	.37	มาก
กระบวนการเรียนการสอน			
ขั้นการเตรียมการ			
ขั้นการเตรียมความพร้อมมีความชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติตามได้	3.89	.45	มาก
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนและเหมาะสม	3.87	.58	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.88	.46	มาก
ขั้นการสอน			
ขั้น S-Survey การสำรวจมีทำให้เกิดการเรียนรู้	4.08	.63	มาก
ขั้น R-Reading การอ่านทำให้ได้รับความรู้มากขึ้น	4.08	.75	มาก
ขั้น R-Record การบันทึกช่วยเตือนความจำและทบทวนสิ่งที่ได้อ่าน	4.13	.70	มาก
ขั้น R-Recite การสรุปใจความสำคัญช่วยให้เข้าใจในเนื้อหาวิชา	3.92	.59	มาก
ขั้น R-Reflect การแสดงความคิดเห็นทำให้ได้รับความรู้ใหม่	4.13	.58	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.07	.50	มาก
ขั้นการสรุปและประเมินผล			
ขั้นการสรุปทำให้สามารถตรวจสอบความรู้และความเข้าใจจากการอ่าน	4.08	.54	มาก
ขั้นการประเมินผลทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการอ่าน	4.00	.70	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.04	.53	มาก



รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลความ
สื่อและแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้			
1. มีการกำหนดสื่อที่ชัดเจนและนำไปสู่การเรียนรู้ได้ง่ายและสะดวก	3.92	.75	มาก
2. แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	3.92	.82	มาก
3. สื่อและแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้มีความทันสมัยและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้	4.03	.72	มาก
4. สื่อและแหล่งเรียนรู้สามารถเข้าถึงได้ง่ายและมีความเหมาะสม	3.95	.73	มาก
5. มีการจัดเตรียมสื่อไว้ให้เหมาะสมและสะดวกต่อการนำไปใช้	3.87	.70	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.94	.60	มาก
การวัดและประเมินผล			
1. มีการแจ้งหลักเกณฑ์ในวัดและการประเมินผลให้ผู้เรียนทราบก่อนเรียน	4.05	.61	มาก
2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล	3.89	.61	มาก
3. การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้	4.00	.69	มาก
4. มีการประเมินผลก่อนเรียน และหลังเรียน	3.95	.61	มาก
5. มีการวัดและประเมินจากการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน	4.08	.59	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.99	.46	มาก
การวัดวัฒนธรรมการอ่าน			
1. การวัดพฤติกรรมการอ่านมีความเหมาะสมและชัดเจน	4.08	.71	มาก
2. การวัดความสำคัญของการอ่านมีความเหมาะสมและชัดเจน	3.76	.68	มาก
3. การวัดความสนใจในการอ่านมีความเหมาะสมและชัดเจน	3.84	.68	มาก
4. การวัดนิสัยรักการอ่านมีความเหมาะสมและชัดเจน	3.92	.78	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.90	.63	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	3.92	.79	มาก

จากตาราง 2 พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และเมื่อพิจารณา

รายด้าน พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจด้านผู้สอนมากที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิตมีความพึงพอใจด้านเนื้อหาในเรื่อง ได้รับความรู้ใหม่จากเนื้อหาวิชาและเนื้อหา



วิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้มากที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) แสดงให้เห็นว่านิสิตมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

สรุปผลการวิจัย

1. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านมีความเหมาะสมมาก และมีประสิทธิภาพตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ มี 4 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) ที่มาของรูปแบบ 2) กระบวนการจัดการเรียนการสอน 3) การนำรูปแบบไปใช้ และ 4) ผลที่เกิดจากการใช้รูปแบบ

2. นิสิตมีวัฒนธรรมการอ่านหลังเรียนด้วยรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสามารถช่วยให้ นิสิตมีวัฒนธรรมการอ่านเพิ่มขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. นิสิตมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน อยู่ในเกณฑ์พึงพอใจมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การอภิปรายผล

ตอนที่ 1 อภิปรายการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและตามขั้นตอนของการศึกษา และผ่านการประเมิน

จากผู้เชี่ยวชาญจนมีความเหมาะสมและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการนำเสนอรูปแบบการสอนของจอยซ์ (Joyce, 2009) ที่มีการนำเสนอรูปแบบการสอนแต่ละส่วนอย่างเป็นระบบ และได้รับการยอมรับว่าเป็นรูปแบบการสอนว่ามีระบบที่ชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ประกอบด้วย 1) ที่มาของรูปแบบ 2) รูปแบบการเรียนการสอน 3) การนำรูปแบบไปใช้ และ 4) ผลที่ได้จากการใช้รูปแบบ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพต่อการนำไปใช้ และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555-2559) (ม.ป.ป.) พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 (2546) และนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการสร้างวัฒนธรรมการอ่านให้เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยการผลักดันการอ่านให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อพัฒนาคนไทยสู่สังคมการอ่าน และกลายเป็นวัฒนธรรมของคนในชาติ อีกทั้งมีการกำหนดนโยบายส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้สอดคล้องกับความต้องการของคนในแต่ละวัย โดยสนับสนุนให้เกิดสื่อทางเลือกต่างๆ ที่ส่งเสริมการอ่าน ทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้เป็นรูปแบบ โดยการนำเทคนิควิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์บน Facebook มาใช้ในการจัดการกระบวนการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และใช้ความสามารถในการอ่านด้วยตนเอง สอดคล้องกับสุคนธ์สินธุพานนท์ (2546) กล่าวว่า วิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่ดี มีขั้นตอนการสอนที่เป็นระบบชัดเจน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ โดยครูมีบทบาทในการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดและใช้ความสามารถในการอ่าน เมื่อผู้เรียนปฏิบัติทั้ง 6 ขั้นตอนแล้วทำให้ผู้เรียนสามารถจับใจความสำคัญจากการอ่านได้ อีกทั้งการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์บน Facebook ทำให้ผู้เรียน



เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยการสร้างกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ในเรื่องที่สนใจร่วมกัน ทำให้การจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นเป็นที่สนใจของผู้เรียนและช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวัฒนธรรมการอ่านเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับแผนการสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน (2553) ที่ได้นำ Facebook มาเป็นสื่อกลางในการส่งผ่านข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการอ่าน รวมถึงการสื่อสารกับทุกภาคส่วนที่มีความสนใจในการอ่านเพื่อสร้างเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมสุขภาวะร่วมกันในสังคมไทย

ตอนที่ 2 การอภิปรายผลการใช้รูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

การพัฒนาารูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน เน้นการจัดประสบการณ์จริงให้เกิดแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้รับประสบการณ์ด้านความรู้ และสามารถเชื่อมโยงความรู้และทักษะต่างๆ ที่ได้รับมาใช้ในการเรียนและพัฒนาวัฒนธรรมการอ่านของผู้เรียนให้เพิ่มขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนได้นำเครือข่ายสังคมออนไลน์บน Facebook มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่ง Facebook เป็นหนึ่งในทางเลือกที่ช่วยสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนให้สะดวกยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยม ในสังคมยุคปัจจุบัน สอดคล้องกับฤติพร ผ่องสุภาพ (2551) กล่าวว่าปัจจุบันพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นที่นิยมและขยายวงกว้างขึ้นอย่างรวดเร็วในทุกเพศ ทุกวัยโดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียน โดยเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตประจำวัน การทำงาน ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนและเพิ่มประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบาสาร์ (Bahar, 2010) ได้กล่าวว่า ในอนาคตผู้เรียนมีแนวโน้มที่จะใช้ Facebook มากขึ้น ดังนั้นผู้สอนจึงควรใช้ทรัพยากรเครื่องมือต่างๆ ใน Facebook

ในการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับเนื้อหา และผู้เรียนกับผู้สอน และสอดคล้องกับ ฮองกั (Huang, 2010) ที่กล่าวว่า เว็บ 2.0 ทำให้ Facebook และบล็อก ได้รับความนิยม โดยใช้ Facebook และบล็อกในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน

การจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิควิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R พบว่าผู้เรียนมีวัฒนธรรมการอ่านสูงกว่าก่อนเรียนอยู่ในระดับมาก เห็นว่าวิธีการนี้เป็นวิธีการที่ดี มีประโยชน์ โดยผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองมากที่สุด โดยผู้สอนมีบทบาทในการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดและปฏิบัติตามทั้ง 6 ขั้นตอนจนทำให้ผู้เรียนสามารถสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านและนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. การให้ผู้เรียนอ่านอย่างคร่าวๆ (S-Survey การสำรวจ) โดยใช้เทคนิคการอ่านสำรวจหรือการอ่านแบบคร่าวๆ เช่น การอ่านแบบสกิมมิง (Skimming) และการอ่านแบบสแกนนิ่ง (Scanning) เพื่อเก็บประเด็นหรือใจความสำคัญและอ่านเพื่อเก็บรายละเอียดที่สำคัญบางอย่าง ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจใคร่รู้ในเรื่องที่อ่าน อยากติดตามเรื่องราวที่อ่านทำให้การอ่านมีความน่าสนใจมากขึ้น สอดคล้องกับรัตนภักดิ์ เลิศคำฟู (2547) ที่ว่า การให้ผู้เรียนอ่านเรื่องคร่าวๆ จุดประกายให้ผู้เรียนสนใจใคร่รู้อยากติดตามความเป็นไปในเรื่องที่อ่าน และสอดคล้องแวมยุรา เหมือนนิล (2541) ที่กล่าวว่า การสำรวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าวๆ จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจใคร่รู้ในเรื่องที่อ่านเพิ่มขึ้น และการที่ Facebook เชื่อมโยงสู่เนื้อหาและแสดงเนื้อหาคร่าวๆ ของเว็บเพจช่วยให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาคร่าวๆ ก่อนที่จะตัดสินใจตามไปอ่านเนื้อหาฉบับเต็ม เป็นการกระตุ้นพฤติกรรม การอ่าน และการที่นิสิตอ่านเรื่องราวก่อนมาการเขียนประเด็นหัวข้อที่จะโพสต์เป็นการฝึกพฤติกรรมการอ่านของผู้เรียน



2. เมื่อผู้เรียนทำการสำรวจเนื้อหาโดยคร่าวๆ ผู้เรียนตั้งคำถาม (Q-Question การตั้งคำถาม) เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ทำให้ผู้เรียนได้ทราบจุดมุ่งหมาย และกำหนดเป็นแนวทางในการอ่านให้ตรงประเด็นมากที่สุดว่าต้องการคำตอบอย่างไรในรูปแบบใด ซึ่งบุคคลอะไร สิ่งของ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ที่ไหน ชื่อสถานที่ อย่างไร ความเป็นไปของเหตุการณ์ ทำไมเมื่อไร เวลาอะไร สอดคล้องกับศิริพร ลิ้มตระกูล (2542) ได้กล่าวว่า การอ่านควรตั้งคำถามว่าย่อหน้า นี้กล่าวถึงใครหรืออะไร กล่าวถึงบุคคลนั้นหรือสิ่งนั้นว่าอย่างไร และสามารถหาละเอียดจากเรื่องที่อ่าน โดยการตั้งคำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม

3. ผู้เรียนอ่านเนื้อหาทั้งหมด (R-Read การอ่าน) โดยผู้เรียนต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่าน โดยใช้เทคนิคการอ่านสำรวจ แบบการอ่านสรุปความ การอ่านวิเคราะห์ และการอ่านแบบจับใจความสำคัญของเรื่อง ทั้งหมดโดยละเอียดเพื่อตอบคำถามที่ผู้เรียนตั้งไว้ ทำให้ผู้เรียนเห็นใจความสำคัญของเรื่องได้ชัดเจนยิ่งขึ้น สอดคล้องกับซึ่งสอดคล้องกับอัจฉรา ชิวพันธ์ (2553) ที่กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนที่จะช่วยให้เกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

4. ผู้เรียนบันทึกสิ่งที่ได้อ่าน (R-Record การบันทึก) โดยมีหลักในการจดบันทึก และสามารถบันทึกใจความสำคัญของเรื่องได้ โดยทราบข้อมูลใดเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษา มีวิธีการบันทึกอย่างเป็นระบบ และสามารถเชื่อมโยงหัวข้อสำคัญต่างๆ เข้าด้วยกัน โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อๆ ตามความเข้าใจและใช้ภาษาของผู้เรียน ซึ่งในการจดบันทึกสามารถทำได้โดยการแบ่งส่วนการบันทึกออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นคำถาม และส่วนที่เป็นคำตอบที่ได้จากการอ่าน รวมทั้งการทำสัญลักษณ์เพื่อช่วยในการจดจำคำตอบได้ดีขึ้น พร้อมบอกแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้

ทักษะการอ่านแล้ว ทักษะการเขียนก็เป็นทักษะที่มีความสำคัญมากในการจัดการเรียนการสอน เพราะผู้เรียนต้องใช้ทักษะการเขียนควบคู่ไปกับการเรียนทักษะอื่น ๆ สอดคล้องกับคาสนาเว (Casanave, 1988) ได้กล่าวถึงทักษะเขียนว่าเป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนในระดับสูง เพราะผู้เรียนต้องใช้ทักษะการเขียนเพื่อแสดงว่าเข้าใจเนื้อหาอย่างแท้จริง และสอดคล้องกับกาญจนา วิชญาปกรณ์ (2534) กล่าวว่า หลักในการอ่านทุกครั้งควรบันทึกหัวข้อย่อหรือทำสัญลักษณ์ จะช่วยให้นักเรียนจดจำข้อความ และจับใจความสำคัญของเรื่องได้

5. การสรุปใจความสำคัญ (R-Recite) ที่ได้จากการอ่านด้วยภาษาของตนเอง เป็นการบ่งบอกว่าเข้าใจเนื้อหาที่ได้อ่านมาระดับใด และเป็นการทบทวนการตอบคำถามที่ได้ตั้งไว้ในตอนต้น ถ้ายังไม่สามารถตอบคำถามนั้นๆ ได้ แสดงว่ายังไม่เข้าใจเนื้อหาให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่เพื่อหาคำตอบนั้นอีกครั้ง จนกว่าจะสามารถตอบคำถามที่ตั้งไว้ได้ โดยผู้เรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงเทคนิคและวิธีการใจการสรุปใจความสำคัญ สอดคล้องกับ กาญจนา เชื่อมศรีจันทร์ (2552) ที่กล่าวว่าผู้ที่อ่านหนังสือสม่ำเสมอเกิดความชำนาญในการอ่าน สามารถอ่านได้เร็ว เข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ง่าย จับใจความได้ถูกต้อง เข้าใจประเด็นสำคัญของเรื่อง และสามารถประเมินคุณค่าเรื่องที่อ่านได้อย่างสมเหตุสมผล

6. ผู้เรียนสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านเชื่อมโยงกับความรู้ที่มีอยู่เดิม โดยผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันอภิปราย และแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ (R-Reflect) ในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็นไม่สอดคล้อง และการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน ทำให้ผู้เรียนรู้จักการใช้เหตุผล และมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านมากขึ้น สอดคล้องกับ อาทิตยา เผ่าพงษ์คล้าย (2553) ที่กล่าวว่า การอ่านเป็นการถ่ายทอดความหมายจนเกิดกระบวนการคิด



เพื่อช่วยในการพิจารณาหรือพัฒนาความคิดที่ได้ ออกมาเพื่อประโยชน์ในด้านต่างๆ ต่อไป เช่น ด้าน การศึกษา และด้านการใช้ชีวิตประจำวัน เป็นต้น

ตอนที่ 3 การอภิปรายผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

นิสิตมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียน การสอนด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ทั้งนี้เพราะรูปแบบ ได้รับการพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับพื้นฐาน ความรู้ของผู้เรียน โดยการนำเอาเทคนิควิธีการสอน อ่านแบบ SQ4R ซึ่งเป็นวิธีการสอนอ่านที่ช่วยพัฒนา ความสามารถในการอ่านอย่างได้เป็นระบบและฝึกให้ ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับเดียร์ทีชเชอร์ดอทคอม (Dear Teacher.com, 2012) กล่าวว่า SQ4R เป็นกลยุทธ์ ที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านตำราได้อย่างมี ระบบมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ทั้งในระดับประถม ศึกษาหรือวิทยาลัย และการจัดกระบวนการเรียน การสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์บน Facebook ซึ่งเป็นรูปแบบที่มีความแปลกใหม่และมีความสอดคล้อง สภาพแวดล้อมในปัจจุบัน และในการเรียนการสอน บน Facebook ผู้สอนจะเปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงออก ในการเสนอความคิดเห็น ข้อเสนอต่างๆ เกี่ยวกับ เนื้อหาในรายวิชา นิสิตสามารถแสดงความคิดเห็นได้ อย่างอิสระ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต จึงทำให้นิสิตรู้สึก ชอบและมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วย รูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อ ส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

ข้อเสนอแนะ

1. สถาบันการศึกษา นำผลการวิจัยไปเป็น ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางการกำหนดนโยบาย สนับสนุน และส่งเสริมให้นิสิตมีวัฒนธรรมการอ่าน ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์และ ผู้สอนสามารถนำไปเป็นแนวทางหรือประยุกต์ใช้กับรายวิชาต่างๆ โดย ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในแต่ละขั้นตอน ของเทคนิคและวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ดังนี้

1.1 ชั้น S-Survey การสำรวจ ผู้สอน ควรมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการอ่านแบบสำรวจ เช่น การอ่านแบบskimมิง (Skimming) และการอ่านแบบ สแกนนิ่ง (Scanning) เพื่อเก็บประเด็นหรือใจความ สำคัญ เป็นต้น และต้องทราบถึงเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง กับเทคนิคการอ่านแบบสำรวจด้วย

1.2 ชั้น Q-Question การตั้งคำถาม ผู้สอนควรมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการตั้งคำถาม ซึ่งเป็นวิธีการที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะ การคิด การตีความ การไตร่ตรอง การถ่ายทอด ความคิด ตลอดจนเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค การตั้งคำถามจากการอ่าน

1.3 ชั้น R-Read การอ่าน ผู้สอนควร มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการอ่าน แนวทางในการอ่าน เช่น เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการตั้งคำถาม ในการอ่าน

1.4 Record การบันทึก ผู้สอนควรมีความ รู้และหลักการในการบันทึก ตลอดจนรูปแบบของการ บันทึกและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับหลักการบันทึก

1.5 R-Recite การสรุปใจความสำคัญ ผู้สอนควรมีความรู้เกี่ยวกับหลักการในการสรุปใจความ สำคัญของการอ่านและการเขียนเป็นอย่างดี ตลอดจน สามารถเสนอแนะแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ หลักการและวิธีการสรุปใจความสำคัญของการอ่าน และการเขียนได้



1.6 R-Reflect การแสดงความคิดเห็น ผู้สอนควรมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับหลักในการเขียนแสดงความคิดเห็น และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาารูปแบบการสอนอ่านแบบ SQ4R ในบริบทอื่นๆ และเครือข่ายสังคมออนไลน์ ประเภทอื่นๆ เช่น Webblog Twitter

Youtube เพื่อฝึกความสามารถในการอ่านและการอ่านจับใจความและเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมการอ่าน การเห็นความสำคัญของการอ่าน มีความสนใจในการอ่าน และมีนิสัยรักการอ่านจนนำไปสู่การมีวัฒนธรรมการอ่านที่ยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา เชื้อมศรีจันทร์. (2552). การเลือกอ่านหนังสือ. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2555. จาก <http://www.thaigoodview.com/library/teachershow/utaradit/kanjana-c/thailand01/sec02p02.html>
- กาญจนา วิชญาปกรณ์. (2534). เอกสารประกอบการสอนการอ่าน. พิษณุโลก: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- แผนสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน. (2553). ความเป็นมาของแผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 5 ตุลาคม 2554. จาก [http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p11/plan11.pdf](http://www.happyreading.in.th/about/พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545. (2546). กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยฯ.</p><p>รัตนกัญท์ เลิศคำฟู. (2547). การใช้วิธีสอนแบบเอสคิวโฟร์อาร์ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.</p><p>ฤดีพร ผ่องสุภาพ. (2551). การแสวงหาข่าวสารประชาสัมพันธ์และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนิสิตนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.</p><p>แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). การอ่านจับใจความสำคัญ. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.</p><p>ศศิธร ไชยเทศ. (2554). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์ และการยอมรับนับถือตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.</p><p>ศิริพร ลิ้มตระกูล. (2542). การอ่านภาษาไทย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.</p><p>สุคนธ์ สินธพานนท์. (2546). กระบวนการจัดการเรียนรู้: เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.</p><p>สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. (ม.ป.ป.). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 2 ตุลาคม 2554. จาก <a href=)



- สำนักงานวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. (2549). **พฤติกรรมกรรมการอ่านหนังสือของเยาวชน**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 16 กรกฎาคม 2554. จาก <http://www.ryt9.com/s/abcp/56141>
- อัจฉรา ชีวพันธ์. (2553). **พัฒนาทักษะภาษา พัฒนาความคิดด้วยกิจกรรมการเล่นประกอบการสอนภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาทิตยา เผ่าพงษ์คล้าย. (2553). **นิสัยรักการอ่านสภาพแวดล้อมทางการอ่านที่โรงเรียนและที่บ้านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสาธิตสังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร**. ปรินญาณีพันธ์ปรินญาศิลป์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Bahar Baran. (2010). "Facebook as a formal instructional environment". **British Journal of Educational Technology** 41(6) : 146-149.
- Casanave, C.P. (1988). "Comprehension monitoring in ESL reading: a neglected essential". **TESOL Quarterly** 2(2) : 283-299.
- Cohen, L., Manion, L. and Morrison, K. (2003). **Research methods in education** (5th Ed). London: Routledge.
- DearTeacher.com. (2012). **SQ4R – A study and reading strategy**. [Online]. Retrieved October 13, 2011, from <http://www.dearteacher.com/sq4r>
- Huang, J. J. S. and others. (2010). "Social learning networks: Build mobile learning networks based on collaborative services". **Educational Technology & Society** 13 (3) : 78-92.
- Joyce, Bruce R. (2009). **Models of teaching**. 8th ed. Boston: Pearson Education.
- Robinson, F.P. (1970). **Effective study**. 4th ed. New York: Harper & Row.